

Bakalářské/diplomové práce z oblasti

- *soutěžní ekonomie*

- *ekonomie dopravy*

průvodce třemi semestry

Martin Kvizda

Soutěžní ekonomie

- globalizace + integrace + inovace = ohrožení svobodné konkurence
  - monopoly, kartely, fúze
  - přirozené monopoly, sítě
  - veřejné soutěže

- „*více ekonomický přístup*“ v politice hospodářské soutěže
  - mikroekonomická teorie a její aplikace
  - metody a jejich funkčnost ve specifických odvětvích – *doprava, telekomunikace*
  - zkušenosti, case studies, good practice
  - legislativní rámec, instituce, efektivnost

Ekonomie dopravy

- integrace + růst + technologie + ekologie = rozvoj dopravních služeb
  - změny mobility – predikce poptávky
  - síťové odvětví, regulace, vertikální struktura
  - veřejné investice - hodnocení, provozní dotace
- dopravní politika EU/národní = liberalizace
  - metody regulace dopravních trhů, historie
  - zkušenosti, case studies, good practice
  - legislativní rámec, efektivnost, účinnost reforem
  - komparace výkonnosti
  - konkurenční prostředí na linkách
  - spotřebitelské šetření, odhad poptávky

Harmonogram BPE_TEBP/MPE_TEDP

- **1. společná schůzka** - základní představy o tématu
  - **ideový návrh** - poslat e-mailem strukturovaný text – 1 strana A4
  - **2. společná schůzka** - prezentace cíle práce a postupu řešení
  - **Zadání práce** - poslat e-mailem pracovní verzi
  - **3. společná schůzka** – prezentace Zadání práce, finalizace návrhu ⇒ **zápočet**
- konkrétní harmonogram a pokyny v Interaktivní osnově

Smysl závěrečné práce

- **dokázat u SZZ, že jste schopni:**

- zpracovat zadané téma na úrovni očekávané od Bc./Ing. ekonomie;
- vyhledat, zhodnotit a použít adekvátní informace;
- kultivovaným způsobem popsat stav věcí, pracovní postup a dosažené závěry;
- vytvořit přidanou hodnotu a vlastní přínos dokázat;
- výše uvedené stručně a výstižně prezentovat a obhájit před námitkami.

- **rozhodně NE:**

- „...seznámit čtenáře se základy problematiky...“
- encyklopedický přehled vývoje;
- komplexní vyřešení problematiky;
- neprodat výsledky své práce.

Zadání Bakalářské/Diplomové práce

- je oficiální a neměnné;
- přesně podle něj budete práci psát;
- je měřítkem relevance všech pasáží textu vaší práce.

MASARYKOVA UNIVERZITA
Ekonomicko-správní fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Akademický rok: 2014/2015

Student:	Bc. Radovan Parišek
Obor:	Hospodářská politika
Téma práce:	Vymedzenie relevantného trhu v osobnej železničnej doprave - prípadová štúdia na linke Ostrava - Žilina.
Téma práce anglicky:	The definition of the relevant market in rail passenger transport - a case study on the Ostrava - Žilina line.
Cíl práce, postup a použité metody:	<p>Ciel práce: Cielom práce bude zistiť reakciu zákazníkov spoločností České dráhy a.s. a Železničnéj spoločnosti Slovensko s.r.o. na hypotetické zvýšenie ceny cestovného o 10 % na trati Ostrava – Žilina a tomto základe určiť relevantný trh.</p> <p>Predmet práce: Dôvodom zvolenia danej témy a trate je nedávne rozšírenie poskytovateľov služieb na tejto trati o súkromného prepravcu RegioJet a chystaný vstup prepravcu Leo Expres.</p>

Predmet práce:

Dôvodom zvolenia danej témy a trate je nedávne rozšírenie poskytovateľov služieb na tejto trati o súkromného prepravcu RegioJet a chystaný vstup prepravcu Leo Express.

Metoda riešenia:

Dátová základňa bude získaná dotazníkovým šetrením na peróne železničnej stanice Ostrava - Svinov a Žilina; prípadne šetrením priamo vo vlaku. Obdobný spôsob získania dát bude realizovaný u všetkých relevantných prepravcov. Snahou bude do výskumu zahrnúť aj odvetvie autobusovej dopravy. Hlavnou úlohou dotazníka bude zistiť reakciu zákazníkov na 10% zvýšenie ceny cestovného u ich súčasného prepravcu. Ďalej bude dotazník obsahovať otázky týkajúce dôvodu výberu prepravcu a frekvenciu jazdy na trati daným prepravcom. Na začiatku práce budú definované základné pojmy týkajúce sa charakteristiky a metódy vymedzenia relevantného trhu, s ktorými bude ďalej pracované. V poslednej časti práce bude na základe analýzy získaných dát aplikovaný SSNIP test, ktorým sa diplomant pokúsi vymedziť relevantný trh.

Osnova:

1. Úvod.
2. Relevantný trh; prístupy k vymedzovaniu relevantného trhu; SSNIP test.
3. Charakteristika spojenia Ostrava – Žilina.
4. Dotazníkové šetrenie.
5. Analýza kritickej straty na trati Ostrava - Žilina.
6. Záver.

Rozsah grafických prác:

Podľa pokynů vedoucího práce

Rozsah práce bez příloh:

60 – 80 stran

Literatura:

MOTTA, M. *Competition policy :theory and practice*. 1st. ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2004. xxiii, 616. ISBN 0-521-01691-6.

Postup tvorby zadání

- **prohlédněte** si BP/DP zpracované vašimi předchůdci - <http://www.itregep.cz/cs/publikace/studentske-prace>
- **Akademické psaní BDX_AKAP** - povinnost (kdo neabsolvoval, zapíše si jako volitelný předmět)
- **návrh** (A4) ve struktuře: *předmět práce* (o čem to bude a proč) – *cíl* (čeho má být dosaženo, výzkumná otázka) – *pracovní postup* (co přesně a jak budete dělat) – *struktura* (z jakých částí se asi bude BP/DP skládat).

Projekt závěrečné práce – konzultace, stáže

- externí konzultant (oponent) - praktická doporučení, interní informace, data, zkušenosti...
- stáže u partnerů – Ministerstvo dopravy, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, České dráhy a.s. GŘ, Havel & Partners advokáti, Siemens s.r.o. ...
- nejlépe rozmyslet hned na začátku a **včlenit do Zadání BP/DP**

Projekt závěrečné práce – stipendium

- můžete získat prostředky na cesty, studijní pobyt, dotazníkový průzkum, nákup databáze...

<http://www.itregep.cz/cs/projekt-nova-mobilita>

- nejlépe rozmyslet hned na začátku a **včlenit do Zadání BP/DP**
- **žádost** podáte prostřednictvím SO na začátku podzimního semestru

Harmonogram BPE_BAS1/MPE_DIS1

- **1. společná schůzka** - prezentace témat, přehled literatury a zdrojů, pracovní plán podzimního semestru
- **individuální konzultace** – případný text předem poslat e-mailem
- **Část uceleného textu** – poslat e-mailem
- **2. společná schůzka** - prezentace výsledků práce, diskuse problémů ⇒ **zápočet**

Struktura Bakalářské/Diplomové práce

- platí všechno **formálně požadované**:

<http://www.econ.muni.cz/studenti/bc-a-mgr-studium/manual-studenta/radne-ukoncenistudia/zaverecna-bakalarska-diplomova-disertacni-prace>

- platí **doporučení** z *Akademického psaní BDX_AKAP*

- + moje **doporučení**:

Úvod

- váš vlastní motiv pro zpracování tématu
- explicitní stanovení cíle (převzít doslovně ze Zadání!)
- vysvětlit váš pracovní postup a použité metody + důvod pro výběr metod
- naznačit očekávané závěry
- naznačit výjimečnost práce a váš vlastní přínos k tématu

Literární rešerše

- samostatná kapitola nebo podkapitola,
- přehled dosavadního zkoumání nebo nazírání zpracovávaného tématu,
- ukazuje, co jste všechno vyhledali, přečetli, zhodnotili, použili/nepoužili a proč,
- umožňuje přesně definovat pojmy, objasnit metodiku, vytvořit argumenty,
- odrazový můstek pro vlastní práci.

Jádro práce

- vhodné členění na kapitoly a subkapitoly (ideálně do 2. řádu, výjimečně do 3. řádu),
- je-li to vhodné, dělejte „oslí můstky“,
- odlište přesně části, kde přejímáte, popisujete, odkazujete, od částí, kde děláte vlastní analýzu, diskutujete výsledky, děláte vlastní závěry.

Výsledky/diskuse

- podrobně popište, k čemu jste dospěli,
- diskutujte varianty řešení,
- vysvětlete precizně volbu řešení.

Závěr

- „Závěr“ není shrnutí, anotace, rešerše!
- stručně, výstižně a jasně vysvětlete, k čemu jste dospěli,
- nebojte se decentně pochválit,
- jasně naznačte váš osobní přínos – přidanou hodnotu práce.

Poznámky ke psaní

- pište v 1. os. jednotného čísla (**Ich forma**);
- **vyhněte se** formulacím typu „...*bylo rozhodnuto, že...*“ – pište přesně, kdo rozhodl + citace;
- pište to, **co si opravdu myslíte** – možná je to vaše poslední odborná práce, kde můžete být upřímní...
- **přesně rozlišujte** to, co si někdo myslí, nebo napsal – pak úplně citujte – od toho, co si myslíte Vy – pak to subjektivně komentujte;

- každou informaci, kterou do práce vložíte, **važte jejím významem** pro naplnění cíle;
- méně je někdy více – **nemilosrdně škrtejte**;
- nepoužívejte krkolomné větné konstrukce, **pište jasně** a srozumitelně;
- přehledná **tabulka nebo jednoduchý graf** působí lépe než sáhodlouhé vysvětlování;
- tabulky a grafy **zpracujte sami** v jednotném formátu (pokud možno nekopírujte).

Zakázaná slova, klišé

- BP/DP je specifický text výhradně pro odborníky, předpokládejte znalost problematiky – zbytečně nevysvětľujte, raději odkazujte.
- Je zakázáno použít:
  - *nastínit*
  - *seznámit čtenáře*
  - *popis/popsat*
  - *...v poslední řadě...*
  - *realizovat*
  - *...bylo uskutečněno...*

Literární zdroje a prameny

- čím **víc zdrojů**, tím lépe – ale k věci;
- závěrečný seznam použité literatury je právě seznamem **skutečně použitých a citovaných zdrojů**;
- Wikipedie Vás nasměruje, ale **není zdrojem**;
- není článek jako článek (**journal**);
- využijte **databáze SVI**: <http://econ.muni.cz/stredisko-vedeckych-informaci/infozdroje/>
- a **poučte se**: <http://josefk.svi.econ.muni.cz/>

Citace zdrojů a pramenů

- v textu **harvardským stylem**

- titul v seznamu zdrojů:

Tomeš, Z. (2013) *Ekonomická analýza železnice*. Brno: Masarykova univerzita MuniPress

- přímá citace v textu:

... například Tomeš (2013, s. 56) definuje fixní náklady v dopravě jako „*nutně vynaložené zdroje bez ohledu na rozsah provozu*“.

- odkaz na zdroj v textu:

... velký význam mají v dopravě fixní náklady (Tomeš 2013), které se promítají do výsledků...

- tabulky, grafy, obrázky:
  - vždy uvádět původní pramen
  - „vlastní zpracování“ nebo obojí.

	OKD, Doprava, akciová společnost	0,02	0,0004	0,01	0,0001	0
	Ostatní dopravci	0,02	0,0004	0,02	0,0004	0,0004
Celkem		100	9964,053	100	9964,05	100 9952,085

Pramen: SZDC: Výroční zpráva 2009; SZDC: Výroční zpráva 2010; za přípravu dat děkuji Petru Jurigovi

Ze statistik Evropské komise (Komise Evropských společenství 2007) vyplývá, že trhy železničních dopravních služeb jsou velmi silně koncentrované i v zemích, které v liberalizaci dosud pokročily nejméně. Tabulky 1 a 2 ukazují, že český železniční trh patří k

- odkazy na el. zdroje dostupné na webu:
  - úplný odkaz v poznámce pod čarou

Poznámky pod čarou nepoužívat

- jsou-li zbytečné, vůbec nepsat,
- jsou-li podstatné, včlenit do hlavního textu,
- používat jen pro komplikované citační odkazy (právní normy, zdroje z webu, apod.),
- výjimečně pro vysvětlení pojmu nebo doplnění citace.

Pravopisné poznámky

- Česká republika, Masarykova univerzita, Evropská unie, České dráhy vs. Czech Republic, Masaryk University ...
- „... **svoji** diplomovou práci zaměřuji na ...“ vs. „moji“
- cíl = stroj → stroji = cíli vs. cíly
- „... rozlišujeme **tři** faktory...“ vs. „56 faktorů...“

Revize Vašich textů - co můžete ode mne čekat

- **1. čtení podrobné** – opravuji formu, strukturu, styl i gramatiku + omezeně věcné návrhy
- **2. čtení stejného dokumentu** – sleduji jen úpravy formy a struktury + věcné korektury
- **další čtení nových textů** – opravuji strukturu + věcné návrhy a korekce
- práce je vaše – moje připomínky nemusíte bezezbytku akceptovat – cílem je rozumný kompromis mezi vaší a mojí představou o práci

Cílem této práce je tedy pokusit se aplikovat SSNIP test pro účely vymezení relevantního trhu na železnici na trase mezi Prahou a Vídní. Budeme zkoumat, zda by bylo pro České dráhy ziskové trvalé desetiprocentní zvýšení ceny jízdného, nebo zda by tento cenový nárůst vyvolal takový přesun cestujících k alternativním způsobům dopravy, že by navýšení ceny u všech jízdních tarifů v konečné fázi představovalo pro ČD ztrátu. TO NENÍ CELÉ ZNĚNÍ CÍLE – DOPLŇTE A TROCHU KOMENTUJTE.

V první kapitole se **budu** věnovat samotné problematice vyzarování relevantního trhu a jejímu vztahu k odvětví železniční dopravy. Uvedeme si jednotlivá specifika trhu osobní železniční dopravy a také, proč je přínosné znát **hranice jednotlivých trhů**. TROCHU TO ZOZVEĎTE – ZAVEDETE DEFINICE, PROVEDETE LITERÁRNÍ REŠERŠI.....

Dále se budu zabývat různými přístupy, které nahlízejí na stanovování ~~hranice~~ **relevantního** trhu odlišně. **Uvedeme si jejich částečný výčet** a hlavně provedeme srovnání mezi jednotlivými typy, co se týče nároků na požadovaná vstupní data a také se pokusím porovnat jejich vypovídací schopnost a možnosti uplatnění.

Ve třetí kapitole bude objasněna podstata ústředního bodu této práce a to SSNIP testu. **Seznámíme** se s evolucí vzniku tohoto přístupu a také si přiblížíme, jakým způsobem se tento

Komentář [VAC4]: PIŠTE BUĎTO V MNOŽNÉM, NEBO JEDNOTNÉM ČÍSLE CELOU PRÁCI

Komentář [VAC5]: ??? go to je ???

Komentář [VAC6]: ???? raději „definuji základní přístupy podle evropských/amerických zkušeností z aplikací...“ nebo tak něco. Co je to „částečný výčet“?

Komentář [VAC7]: pište buďto v první osobě nebo v trpném rodě

Komentář [VAC8]: neseznamujte nikoho s ničím – vysvětlete, proč je nutné, abyste to extra popsal a definoval v extra kapitole

Prezentace prvních textů

- každý představí **10 min. prezentaci** (ppt), ve které shrne:
  - co zatím dělal, jak postupoval v práci, na jaké problémy narazil;
  - jaké našel zdroje, co z nich použil a proč, na co se ještě chystá, jaké s tím byly problémy;
  - k čemu dospěl (ukázka zpracovaného textu), předběžné závěry nebo potvrzení předpokladů, literární rešerše, apod.;
  - co bude dělat v jarním semestru a proč, jaké problémy hrozí a jak se jim vyhne, jaký bude předpokládaný závěr, naplnění cíle práce a osobní přínos.

Harmonogram BPE_BAS2/MPE_DIS2

- **individuální konzultace** (text předem poslat mailem)
- **hotová pracovní verze celé práce** -odevzdávárna v ISu
- **semidefinitivní verze** - odevzdávárna v ISu ⇒ **zápočet**
- odevzdání tištěné verze a vložení do archivu v ISu podle Harmonogramu ak. roku
- cca 1-2 týdny před SZZ – individuální **konzultace prezentace a obhajoby** (ppt prezentaci poslat mailem)

Prezentace při obhajobě

- kromě prvního a posledního **max. 10 slidů**
- není o obsahu práce, ale o tom:
  - z jakých pramenů a proč jste čerpal(a),
  - jak jste postupoval(a) při jejich zpracování,
  - jaké s tím byly problémy,
  - k čemu jste dospěl(a) a
  - jaké jste z toho vyvodil(a) závěry.
- pochvalte se, jakou má práce **přidanou hodnotu** a co je v ní Váš **vlastní přínos** (vezměte si to pozitivní z posudků).

Hodně štěstí!

